

ПРОЕКТ!

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО
РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
В ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ
(2019-2021)**

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. Въведение
- II. Анализ
- III. Визия
- IV. Стратегически цели и мерки за изпълнение
- V. Мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията
- VI. Индикатори за изпълнение
- VII. Заключение
- VIII. План за действие 2019 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинска стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците на община Чупрене (2019 – 2021 г.), наричана Стратегията, е стратегически документ, разработен като секторна политика в община Чупрене и се одобрява от Общински съвет. Тя е разработена на основание на чл.197, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и е във връзка с Конвенцията за правата на детето, Закона за детето, Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, Наредбата за приобщаващо образование, Наредбата за условията за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби и др. Стратегията е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в общината – общински администрация и общински съвет, местни структури на централната държавна власт, местни учебни заведения и културни организации. Основава се на анализ на потребностите от подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Чупрене и определя потребностите, предизвикателствата и взаимодействието между участниците и заинтересованите лица в процеса на осигуряване на подкрепа за развитие.

Целите и дейностите на Общинската стратегия за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците в община Чупрене са свързани с изпълнението и постигането на стратегическите цели в редица национални и областни документи:

- Национална стратегия за младежта 2012 – 2020 г.;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 – 2020 г.;
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015 – 2020 г.;
- Стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността 2014 – 2020 г.;
- Проект на Националната стратегия за детето 2019 – 2030 г.
- Областна стратегия за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците в област Видин 2019 – 2021 г.

Стратегията предвижда въвеждането на приобщаващи политики, които формулират нови норми и задават нови критерии, променящи мисията на съвременното образование и основани на ценностите за личностното развитие и приобщаващо образование в община Чупрене.

Стратегията се стреми да създаде устойчива и ефективна образователна система, отворена за промени и иновации, гарантираща достъп до качествено образование и

възпитание, пълноценно личностно развитие и професионална реализация на младите хора от община Чупрене, осигуряваща възможност всяко дете/ ученик да се учи и да израства като личност.

Общата подкрепа на нивото на системата обединява съществуващите видове образователна среда у нас – образователни институции, центрове за подкрепа за личностно развитие, вкл. центрове за специална образователна подкрепа, регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование, и други, чиято функция е да подпомагат вътрешната структура за разгръщане на диференцирани подходи за посрещане на разнообразието от образователни потребности.

Допълнителната подкрепа надгражда досегашната практика на интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности (СОП), като включва и подкрепа за други специфични нужди на децата. Смисълът на допълнителната подкрепа е да се осигури допълнителен и различен ресурс, а за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма - начин за достойно преживяване за учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности. Това поставя нови въпроси пред педагогиката.

II. АНАЛИЗ

Демографското състояние на Община Чупрене следва тенденциите в развитието на демографията на Област Видин и страната като цяло. Демографската характеристика е резултат от продължителното действие на множество фактори и влияния:

- трайно намаляване на броя на родените деца
- променящ се семеен модел с увеличаващо се предпочитание към съжителство без брак;
- интензивна емиграция предимно на млади хора и семейства в активна трудоспособна възраст.

Населението на община Чупрене към 31.12.2018 г. е 1868 души, децата и младежите са 264, от които - /от 0 до 7 години – 102; 8 -14 години – 97; 15 – 19 години – 65/.

В съответствие с българското законодателство, реформирането и развитието на образователната система са обект предимно на целенасочена държавна политика, фокусирана върху създаването на условия и възможности за нейното усъвършенстване и осигуряване на различни видове и степени на образование на гражданите. В обхвата на местните секторни политики в сферата на образованието и обучението попада осигуряването на качествена образователна подготовка на подрастващите. В общината действат стратегически документи за интеграция на ромите в образователната система. Община Чупрене осъществява активни политики в образователния сектор в съответствие със законово регламентиранията правомощия, които дават възможност за координирано и ефективно разпределение на учащите в съответните училищни паралелки, подкрепа на предучилищното обучение във всички допустими направления, стимулиране развитието в средищното училище и своевременно обновяване на материалната база и оборудване в детските градини и училища.

Предучилищно обучение:

През учебната 2018/2019 г. образователна система в Община Чупрене обхваща 2 детски градини и 2 основни училища.

Детското заведение е убедително наложила се образователна институция, място не само за отглеждане на деца, а среда за висококачествена образователна дейност насочена към развитието на детския интелект, поставяне основите на личността и подготовката на детето за училищен живот.

Основните съображения, от които се ръководим при осигуряване на предучилищно образование и обучение в община Чупрене са:

- да е финансово достъпно;
- да се поддържа добра материална база и сграден фонд;
- квалифицирани кадри.

Приемът е общодостъпен за всички деца.

В двете детски градини децата се обучават в смесени групи. В ДГ „Здравец” с.Чупрене са записани 14 деца, а в ДГ „Христо Ботев” с. Горни Лом – 25 деца за учебната 2018/2019 г..

Училищно образование

На територията на община Чупрене има две основни училище – ОУ „акад. Михаил Димитров“ с. Чупрене и ОУ „Христо Ботев” с.Горни Лом.

Проблемите, свързани с училищната мрежа, предучилищното и училищното, образование, характерни за цялата страна и в частност за община Чупрене се свеждат до:

- намаляване броя на децата и учениците, вследствие на ниската раждаемост и миграцията;
- увеличаване броя на децата от семейства в неравностойно социално положение, породени от високия процент безработица;
- недостатъчна работа за предотвратяване на застрашените с отпадане от училище ученици и тези от рискови групи;
- ниско качество на учебно-възпитателния процес в поднормативните и маломерни паралелки;

Обслужващи звена в Община Чупрене няма.

На нивото на детската градина и училището, **общата подкрепа** свързва всички услуги, които представляват базисни грижи за физическото, психическото и социалното благополучие, мотивиращи и развиващи интересите дейности. Тук задачата на учителя е да систематизира наличната информация за детето (портфолио, тест за училищна готовност, входно ниво, текущи оценки, наблюдение). В рамките на общата подкрепа учителят обобщава информация и наблюденията си, за да организира преподаването съобразно потребностите, стиловете на учене, силните страни на децата и учениците.

Общата подкрепа включва и всички допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – екипна работа между учителите, дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, занимания по интереси, и др.

Съгласно разпоредбите на чл.187 от ЗПУО **допълнителната подкрепа за личностно развитие** е насочена към четири групи деца и ученици: със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания и включва:

Смисълът на допълнителната подкрепа е да се осигури допълнителен и различен ресурс, а за децата, които не могат да отговарят на изискванията на учебната програмата начин за достойно преживяване, за учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности.

След изложената информация за състоянието на предучилищното и училищно образование на територията на община Чупрене и взаимодействието между ключовите фактори в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие, се направи оценка, идентифицираха се нужди и се изведоха следните изводи:

- да продължи осъществяването на целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;

- да се приложат различните форми на обучение, заложи в новия ЗПУО, с цел да се отговори на потребностите и да се даде достъп до образование, както и да се предотврати преждевременно отпадане и ранно напускане на училище;

- повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти;

- създаване на условия за сътрудничество между всички участници в образователния процес – учебни заведения, органи на местното самоуправление, семействата и общността;

- включване на учениците в групи за допълнителна подготовка;

- разширяване на извънкласните занимания съгласно интересите на учениците и внедряване на добри европейски практики в тази сфера;

В училищата на община Чупрене са организирани училищни и извънучилищни форми за развитие на интересите на учениците – проект «Твоят час» и др., които имат за цел да осигурят образователна подкрепа на учениците, които се нуждаят, да осмислят свободното им време и да развиват техните интереси.

Община Чупрене е позитивно ориентирана към подкрепа на учебните заведения на своя територия. Участва в разработването на проектни предложения за ремонт на учебните заведения, оборудване, енергийна ефективност.

На територията на община Чупрене няма НПО, ориентирани към децата и младежите, единствено в читалищата в с.Чупрене и с.Горни Лом има редица дейности и форми, в които участват деца и младежи.

В община Чупрене няма социални услуги за деца.

На територията на община Чупрене, по данни от учебните заведения, има само едно регистрирано дете със специални образователни потребности.

Сградите на учебните заведения са без асансьори и с неприспособени стълбища.

Необходима е и специално насочена работа с родителите за привличането им като съюзник и приобщаването им към училищния живот. Съвместно с родителите трябва да се предприемат мерки за подобряване на работната среда и дисциплината в училище, за намаляване на отсъствията и противообществените прояви, с които са ангажирани и МКБППМН. При трудности с комуникацията със семействата трябва да се сезира Отдел „Закрила на детето“ към ДСП – Белоградчик и Общинската администрация и да се обединят усилията на всички ресорни институции за преодоляване незаинтересоваността от страна на семействата, липсата на мотивация от страна на учениците и други подобни проблеми.

III.ВИЗИЯ: Надграждане и ефективно развитие на системата за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците от община Чупрене. Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици.

Гарантиране на всяко дете и ученик на правото му на качествено образование и на достъпа до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които общността трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Стратегическа цел 1

Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията на децата и учениците в съответствие с индивидуалните образователни потребности

Мярка 1. Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимостта от обща или допълнителна подкрепа.

Мярка 2. Осигуряване на обща подкрепа на децата и учениците с обучителни трудности в образователните институции.

Мярка 3. Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация, реакция и преодоляване на проблемно поведение и нарушения на дисциплината от деца и ученици.

Мярка 4. Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за мотивиране и позитивна самооценка, в т.ч. и ученици със СОП.

Мярка 5. Подкрепа на децата и учениците за развитие на талантите им на ниво образователни институции и общини. Изградени системи за награждаване и поощрения.

Мярка 6. Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците в образователните институции.

Мярка 7. Подпомагане на кариерното ориентиране и консултиране на учениците чрез стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

Стратегическа цел 2

Повишаване капацитета на човешките ресурси за осигуряване потребностите на всички деца и ученици

Мярка 1. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите от обща и допълнителна подкрепа

Стратегическа цел 3

Подобряване достъпността на училищната среда за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности.

Мярка 1. Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции за осигуряване на физически достъп на децата и учениците с намалена и/или ограничена мобилност.

Мярка 2. Изграждане и подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции.

Стратегическа цел 4

Подобряване взаимодействието между участниците в образователния процес (деца, ученици, педагогически специалисти и родители) и останалите институции за осигуряване на необходимата подкрепа

Мярка 1. Взаимодействие с родителите

Мярка 2. Подобряване на координацията между образователната институция и другите институции

Мярка 3. Междуинституционално сътрудничество и координация

Стратегическа цел 5

Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на по-добра обществена информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование.

Мярка 1. Създаване на работещи практики за изпълнение на нормативните изисквания за уведомяване на отделите за закрила на детето от училищата и детските градини в случаите на деца и ученици в риск, отказ от страна на родителите за осигуряване на допълнителна подкрепа след оценка на индивидуалните потребности на детето/ученика.

Мярка 2. Обединяване на усилията и активно взаимодействие между институции за повишаване на обхвата и приобщаването на децата и учениците и превенция на отпадането от училище.

V. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Срокът за изпълнение на целите на Стратегията е до 2021 година.

За изпълнение на общинската стратегия, ежегодно, общинският съвет приема годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие. Годишният план се приема по предложение на кмета на общината след съгласуване със съответното регионално управление на образованието.

Кметът на общината след решение на общинския съвет може да възложи предоставянето на дейности за подкрепа на личностното развитие на лицата по чл. 18, ал. 2 и 3 от Закона за социално подпомагане, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето. Възлагането по ал. 2 се извършва по реда на чл. 18а, ал. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане.

Предоставянето на дейностите се извършва при спазване на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

В общинските годишни планове на дейностите за подкрепа за личностно развитие се дефинират конкретните дейности в изпълнението на всяка цел, сроковете, отговорните институции, източниците на финансиране. Определят се базовите и целеви стойности на индикаторите за оценка на изпълнението на целите.

Отчитането на резултатите се предшества от анализ и оценка на въздействието, заедно с препоръки за актуализиране/отпадане или за нови мерки за следващия период.

Основен източник за финансиране на Стратегията е Държавният бюджет чрез бюджета на общината и делегираните бюджети на училището и детската градина. В изпълнението на проекти за предоставяне подкрепа на личностното развитие на децата и учениците могат да се използват и средства от Оперативните програми, финансирани от ЕС и национално съфинансирани.

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- брой деца, за които е извършено ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие в процеса на предучилищното образование;
- брой деца, за които е установена готовността за училище чрез отчитане на физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното развитие;
- брой деца/ученици, на които е осигурена допълнителна подкрепа /краткосрочна или дългосрочна/ за личностно развитие по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО и предоставянето ѝ въз основа на оценката на индивидуалните им потребности;
- брой деца/ученици, на които е осигурена обща подкрепа за личностно развитие в център за подкрепа за личностно развитие;
- брой деца/ученици, на които е извършена оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- брой деца/ученици, на които е извършена оценка на индивидуалните потребности, включваща оценяване на рисковите фактори за развитието и за които има индикации, че са деца или ученици в риск;

- брой реинтегрирани деца и ученици – според профила на отпадналите от образователната система;
- брой педагогически специалисти, участвали в краткосрочни обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой реализирани проекти и програми, пряко насочени към осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Брой разяснителни кампании и публикации, свързани с изпълнението на стратегическите цели и планираните дейности.

VII.ЗАКЛЮЧЕНИЕ Настоящата стратегия е проект и е отворена за предложения и допълване.